

ZUZANA MUCHOVÁ – DAXNEROVÁ

NORMÁLNĚ NENORMÁLNÍ LIDIČKY

NORMÁLNĚ
NENORMÁLNÍ
LIDIČKY

Zuzana Muchová-Daxnerová

PŘEDMLUVA

Naše zeměkoule se hemží tvory různých druhů, ale snad žádný z nich nevyniká takovou rozmanitostí, jako podivné bytosti, které chodí vzpřímeně po dvou nohou a říkají si lidé.

Ty ostatní druhy živočišné říše žijí podle přírodou daných zákonitostí a nic se na tom po staletí nemění. To jen lidé se vymkli kontrole a provádějí takové věci, které by žádného jiného živočicha ani nenapadly.

Ještěže přece jen existují jakási obecně daná pravidla, vytvořená generacemi, kterými se řídí člověčenstvo, protože jinak by se asi požíralo navzájem, i když daleko k tomu nemá, vzpomeňme jen na různé...

Ne, na to nevzpomínejme!

My si raději připomeneme to, že každý člověk je jiný, má různě danou genetickou výbavu, mentalitu, inteligenci i schopnosti.

A zvyky – ty si vytváří sám. Každý člověk je originál sám o sobě. Každý zažívá mimo běžné standardní situace, i různé příhody a epizody, které nezažije nikdo jiný.

Lidé jsou všeobecně nastavení na celoživotní prožitky... a ty bývají většinou šmrncnuty něčím ojedinělým. Takže někdy nám to může připadat, že ti normální lidičky jsou tak trochu nenormální.

Ale to je dobře. Nenormální přece znamená taky nestandardní, a o to nám jde. Zaznamenat nestandardní prožitky jednotlivých lidí.

A já jsem některé zážitky dvanácti lidiček zaznamenala.

1. NÁŠ SOUSED EMAN

Náš soused Eman

Soused Eman se přijel ze Slovenska. Zná spoustu Slováků, kteří u nás natrvalo zakotvili a všichni se naučili perfektně mluvit česky. Ne tak Eman. Ten mluví slovenštinou smíchanou se slezským nářečím a sem tam hodí české slovo. Když se napije, vypadá to, jako by si vymyslel svoji zvláštní řeč, a ten, kdo ho nezná, netuší, odkud vlastně ten člověk pochází. A to ještě ke všemu začne mluvit hodně nesouvisle, většinou o motorech, elektřině a podobných pěkných věcech.

Snaží se posluchači vysvětlovat všechny zádrhele, princip a funkci různých mechanismů, a jelikož mu dotýčný nerozumí, sám si taky odpovídá. Protože má ke skleničce velice blízko, obšťastňuje každého svou hatmatilkou neustále, a když není nikde žádný člověčí posluchač, spokojí se i s jiným živočichem, nejčastěji se v jeho blízkosti nachází pes. Nejednou jsem byla svědkem, jak se baví se stromem, tyčkou od plotu, či kandelábrem. Také jsem ho přistihla, jak se jednou zastavil na kus řeči u pasoucí se krávy na louce a vysvětloval jí cosi o funkci nějakého stroje.

Eman často chodí po okolí, hlavně na Slovensko, vypomáhat za úplatu různým lidem, ať už spravit traktor, či elektřinu, pořezat dřevo a podobně. Kromě nějakých peněz si vždy přinese domů opici. Když

bylo před lety Česko a Slovensko oddělené celnicemi, v naší obci byly zrovna dvě. Ta menší kousek pod námi.

A tak Eman chodil k bratrům přes les, protože měl většinou na rameni motorovou pilu, anebo něco jiného a doklady s sebou nenosil.

Jednou šel známému pořezat dřevo, a když se vracel zmožený prací i odměnou pozdě večer domů, už byla tma jako v pytli. Jeho podroušený mozek už nepracoval tak, jak by měl, a tím pádem došlo k tomu, že si to místo přes les šinul po cestě, až se ocitnul celníkům přímo na ráně. Ti po něm chtěli samozřejmě doklady, a navíc si mysleli, že je to nějaký Ukrajinec, protože mu nerozuměli ani zblo.

Eman se rozčiloval, divoce rozkládal rukama a dožadoval se vstupu na českou půdu, což pochopili. Obzvlášť když z něho konečně vypadlo pár srozumitelných slov: „Boha, veď tu bývam! Vidíte to svetielko?“ ukazoval vztekle k rozsvícenému oknu blízkého domku, kde skutečně bydlel.

Krutí celníci sice „svetielko“ viděli, ale odmítli ho bez dokladů pustit, a tak se rozzuřený Eman se slovy „Kokoti jedni slovenský,“ otočil a klopýtal, odkud přišel.

Jakýsi pud sebezáchovy ho nakonec nasměroval na známou cestičku do blízkého lesa, kde ho pak nadobro opustil. Eman se svalil do hebkého mechu, objal nejbližší pařez a za nesrozumitelného mrmlání ihned usnul.

Probudil se za ranního kuropění a v první chvíli nevěděl, kde je. Brzy se však vzpamatoval, protože se mu tyto příhody občas stávaly. Rozhlédl se kolem sebe, spatřil svou družku motorovou pilu a rozvzpomněl se, že šel na Slovensko komusi řezat dřevo.

„Boha, to som sa zasa najebal,“ zanaďával jen tak ze zvyku. „Na nič sa nepamätám.“

Chtěl se sice zeptat pily, kam má vlastně naměřeno, ale přece jen už trochu vystřízlivěl, aby si uvědomil, že ta mu neodpoví. Posléze si vzpomněl na to, že komu má jít, ovšem ne na to, že už tam byl. A tak hodil pilu přes rameno a brblaje, že má žízeň, hlad a ta blbá baba „zasa nič nenavarila,“ vydal se opět tam, kde už včera byl, dělat to, co už bylo hotovo.

Kamarád Ondrej, který si včera vzal volno, dneska doma nebyl a Eman s úžasem hleděl na pořezanou hromadu dřeva na dvoře.

„Chuji jedni slovenský, najali si niekoho iného, a ja tu idem, ako ten kokot,“ odplivl si zuřivě, obrátil se a šmatlal zpátky domů. Měl žízeň, točila se mu hlava, nadával, ale bylo mu to starou belu platné.

Doma se taky nepotěšil. „Blbá baba“ se naštvála a odjela neznámo kam. Zřejmě k jedné dceři, ale to by bylo nakonec jedno. Horší bylo, že lednice zela prázdnotou a pivo sem taky nezabloudilo.

A tak Eman nastartoval kolo a vydal se na „nákup“ do obchodu. Hnala ho obrovská žízeň a vidina dobrého moku. Teprve po vypití dvou lahváčů se konečně cítil jakž takž obstojně, na hlad zcela zapomněl a pookřál v kroužku podobných kamarádů, kteří posedávali na lavičce nebo se opírali o zábradlí před výkladem a soudržně si podávali láhev vodky nebo čeho. Takto tam strávili velkou část dne a pak se potácivě rozcházeli do svých domovů.

Eman si to po cestě všelijak šněroval s bicyklem a těžko říct, kdo koho vedl. Faktem ale je, že se s ním chtěl hádat. Kolo však odmítlo odpovídat. Rozdivočený opilec se zlobil, ale prď si pomohl. Kolo ani

muk. Tedy kromě toho, že příšerně vrzalo a Emanovi se zdálo, že se mu vysmívá. To ho naštvalo ještě víc, navnadilo, a už se těšil „aký doma urobí poriadok. A beda, ak mu tá baba ihneď neohreje obed.“

Doma však nebyla ni noha, ni kousek jídla. Jenom na zemi se válela motorová pila.

„No, nevravel som ti to?“ promluvil na ni Eman. „Tá baba zasa nie je doma!“

Pak se však zarazil, pleskl se dlaní do hlavy a zvolal: „Som ja to ale kokot. Mal som ísť rezať drevo k Ondrejovi. A ja som na tom Slovensku ani nebol.“

Jak to Eman neodhadl

Náš soused Eman by byl šikovný člověk, nebýt toho zrádného moku. Bývaly doby, kdy byl po jeho požití divočejší, teď už je to úplná balada. Ale stejně: alkohol ve všech podobách ho připravuje nejen o rozum, sílu a elán, ale také o chuť cokoliv dělat. No, on už toho tak moc nesnese, věk také hraje svou roli a i jiní činitelé působí, co si budeme podívat. Zkrátka, s přibývajícimi léty se člověk trochu zklidní, zpohodlní a tak nějak ochabne. A to nejen co se týče výdrže, kolik toho vypije. Ale to je věc jiná a nehodlám ji zde rozvádět. Naopak hodlám popsat, jaký je Eman originál.

Zkrátka chci říct, že Eman po požití jakéhokoliv množství různého destilátu přestane mít chuť k čemukoliv. A přitom je pracovitý a hodně věcem rozumí. Sám už sestrojil několik traktorů, umí opravovat starší auta, televize, rádia, elektřinu a já nevím co všechno, taky umí vařit a šít na stroji. Co je to však platné, když mu stačí